CAMERA DEPUTAȚILOR SENATUL

EXPUNERE DE MOTIVE

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte normative pentru prevenirea și combaterea efectelor consumului produselor din tutun

1. Descrierea situației actuale

Cadrul legislativ actual, stabilit prin Legea nr. 349/2002, nu reglementează în mod suficient expunerea la fumul de tutun în spații restrânse precum autovehiculele, în special în situațiile în care sunt prezente persoane vulnerabile, precum minorii sau femeile însărcinate.

Datele științifice și epidemiologice confirmă în mod constant că fumatul pasiv reprezintă un factor major de risc pentru sănătatea publică. Conform Organizației Mondiale a Sănătății, nu există un nivel sigur de expunere la fumul de tutun, iar efectele acestuia sunt deosebit de grave în cazul copiilor și al femeilor însărcinate.

La nivel global:

- **La fiecare 4–5 secunde, undeva în lume, o persoană moare din cauza tutunului.** Potrivit celor mai recente date publicate de Organizația Mondială a Sănătății (OMS), **consumul de tutun și expunerea la fumul de tutun provoacă anual peste 7 milioane de decese la nivel mondial.**

- Peste **1,6 milioane sunt decese premature ale unor persoane nefumătoare, provocate de expunerea la fumul de tutun.**
- **În Regiunea Europeană a OMS,** 173 de milioane de adulți utilizează produse din tutun, ceea ce reprezintă **aproape un sfert din populația adultă.** Iar aproximativ 467.000 de decese provocate de cancer au fost atribuite consumului de tutun în această regiune.
- Potrivit datelor Eurobarometrului publicate de Comisia Europeană, **34% dintre respondenții din România declarau că fumează, comparativ cu media europeană de 24%.** Așadar, România se confruntă cu o prevalență a fumatului semnificativ peste media Uniunii Europene.
- Aproximativ **40% dintre copiii sunt expuși la fumat pasiv,** ceea ce contribuie la apariția unor afecțiuni severe[1];
- Fumatul pasiv determină anual **circa 1 milioane de decese,** dintre care aproximativ **65.000 în rândul copiilor**[2].
- **În rândul copiilor,** expunerea la fumul de tutun este asociată cu:
    - infecții respiratorii acute (pneumonie, bronșită),
    - agravarea astmului,
    - afectarea dezvoltării pulmonare,
    - sindromul morții subite la sugari (SIDS).

În ceea ce privește femeile însărcinate expunerea la fumat pasiv este asociată cu:

- **naștere prematură;**
- **greutate mică la naștere a copilului;**
- malformații congenitale;
- mortalitate infantilă.

---

[1] Marta Cosin-Tomas et al. *Association of exposure to second-hand smoke during childhood with blood DNA methylation*, https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0160412024007918

[2] Hong Lu et al. *Trends of secondhand smoke exposure among children: A scientometric analysis*, https://www.tobaccoinduceddiseases.org/Trends-of-secondhand-smoke-exposure-among-children-A-scientometric-analysis,202017,0,2.html

Autovehiculele reprezintă spații închise de dimensiuni reduse, în care concentrația substanțelor toxice din fumul de tutun poate atinge niveluri de până la 5–10 ori mai mari decât în alte spații interioare, chiar și în condiții de aerisire.

În acest context, lipsa unei reglementări exprese privind interzicerea fumatului în autovehicule în prezența minorilor și a femeilor însărcinate reprezintă o lacună legislativă.

Totodată, protecția minorilor reprezintă o obligație legală a statului, derivată inclusiv din Convenția ONU privind drepturile copilului, care consacră dreptul acestora la un mediu sănătos.

2. Schimbări preconizate

Prezentul proiect de lege propune **consolidarea cadrului de protecție a sănătății publice** prin:

- interzicerea fumatului în autovehicule în prezența:
  - persoanelor cu vârsta sub 18 ani (minorilor);
  - femeilor însărcinate;
- definirea explicită a noțiunii de **autovehicul** în sensul legii;
- corelarea prevederilor din Ordonanța de urgență nr. 195/2002 cu noile obligații;
- introducerea unor **sancțiuni contravenționale clare** pentru nerespectarea acestor prevederi.

Măsura propusă este una limitată și proporțională, fiind justificată exclusiv de necesitatea protejării unor categorii vulnerabile și fără a afecta în mod general libertatea individuală. Scopul principal este **reducerea expunerii involuntare la fumul de tutun** și consolidarea protecției grupurilor vulnerabile identificate.

3. Practici și reglementări în alte state europene

Reglementarea interzicerii fumatului în autovehicule în prezența minorilor și a altor persoane vulnerabile este deja consacrată în numeroase state europene, precum **Regatul Unit al Marii Britanii, Franța, Italia, Grecia, Irlanda, Cipru, Malta etc.**, fiind fundamentată pe dovezi medicale și pe politici publice de sănătate.

Regatul Unit: Interzicerea fumatului în autovehicule în prezența minorilor este în vigoare din 2015, sancționată contravențional. Măsura se aplică indiferent de aerisirea vehiculului și vizează protecția directă a copiilor.

Franța: Interdicția este prevăzută în Codul sănătății publice, fiind parte a unei strategii naționale anti-fumat, cu sancțiuni aplicabile.

Italia: Include atât protecția minorilor, cât și a femeilor însărcinate, constituind unul dintre cele mai apropiate modele de reglementare de prezenta inițiativă.

Grecia: Aplică sancțiuni severe, inclusiv suspendarea permisului de conducere, evidențiind importanța acordată protecției minorilor.

Irlanda: A fost printre primele state europene care au introdus această măsură, ca parte a unei politici coerente de sănătate publică.

Aceste exemple demonstrează existența unui **standard european consolidat privind protecția persoanelor vulnerabile în fața expunerii la fumatul pasiv**, inclusiv în spații private cu impact direct asupra sănătății acestora.

Astfel, **prezenta propunere are la bază o aliniere a legislației naționale la standardele deja existente în Uniunea Europeană.**

4. Dovezi științifice privind eficiența interzicerii fumatului în autovehicule în prezența minorilor

Eficiența măsurilor legislative care interzic fumatul în autovehicule în prezența minorilor este susținută de cercetări științifice internaționale, care evidențiază reducerea expunerii copiilor la fumul de tutun în statele care au adoptat asemenea reglementări.

O meta-analiză publicată în anul 2021 în revista medicală The Lancet Public Health, realizată pe baza a patru studii care au inclus 161.466 de participanți, **a evidențiat o reducere relativă de aproximativ 31% a expunerii copiilor la fumul de tutun în autovehicule, asociată introducerii interdicțiilor legislative.** Cercetarea confirmă că **astfel de măsuri pot**

contribui semnificativ la protejarea sănătății minorilor, chiar dacă amploarea efectelor diferă între state.[3]

În Marea Britanie, unde interzicerea fumatului în autovehicule în prezența copiilor a fost introdusă în Anglia în anul 2015, **un studiu publicat în revista Thorax în anul 2020 a identificat o reducere relativă estimată de 72% a expunerii regulate la fumul de tutun în autoturisme în rândul copiilor cu vârste între 13 și 15 ani.** [4]

În Italia, legislația adoptată în anul 2016 interzice fumatul în autovehicule atât în prezența minorilor, cât și a femeilor însărcinate, reprezentând unul dintre cele mai apropiate modele de reglementare de prezenta inițiativă. **Un studiu publicat în 2020,** bazat pe opt cercetări populaționale și 21.807 participanți adulți, **a arătat că ponderea fumătorilor care declarau că fumează în mașină în prezența minorilor a scăzut de la 20,9% în perioada 2011–2012 la 11,7% în perioada 2017–2018, reprezentând o diminuare relativă de aproximativ 44%.** Această evoluție reflectă efectele cumulate ale politicilor de control al tutunului, fără a putea fi atribuită exclusiv interdicției introduse în 2016.[5]

În Canada, o cercetare publicată în revista Preventive Medicine în 2015, care a analizat date provenite de la 91.800 de elevi, **a evidențiat scăderi importante ale expunerii la fumul de tutun în autovehicule după introducerea interdicțiilor provinciale.**

5. Impactul socioeconomic

Adoptarea prezentului act normativ va avea următoarele efecte pozitive:

- reducerea expunerii la fumat pasiv în rândul minorilor și al femeilor însărcinate;
- scăderea incidenței bolilor respiratorii și a complicațiilor asociate;

---

[3] Radó, M. K. et al. (2021). *Effect of smoke-free policies in outdoor areas and private places on children's tobacco smoke exposure and respiratory health: a systematic review and meta-analysis.* The Lancet Public Health, 6(8), e566–e578. https://doi.org/10.1016/S2468-2667(21)00097-9

[4] Laverty, A. A. et al. (2020). *Impact of banning smoking in cars with children on exposure to second-hand smoke: a natural experiment in England and Scotland.* Thorax, 75(4), 345–347. https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/31988266/

[5] Lugo, A. et al. (2020). *Il fumo in macchina e in moto in Italia nell'ultimo decennio.* Epidemiologia & Prevenzione, 44(4), 280–287. https://doi.org/10.19191/EP20.4.P280.058

- diminuarea costurilor sistemului de sănătate pe termen mediu și lung;
- creșterea gradului de conștientizare publică privind riscurile fumatului pasiv;
- alinierea României la bunele practici europene.

6. Impactul financiar asupra bugetului general consolidat

Proiectul de lege **nu are impact bugetar.**

Pe termen mediu și lung, se estimează **economii la bugetul de sănătate,** ca urmare a reducerii incidenței bolilor asociate fumatului pasiv.

7. Concluzii

Prezenta inițiativă legislativă reprezintă un demers necesar și responsabil pentru protejarea sănătății publice, în special a copiilor și a femeilor însărcinate.

Măsura propusă reprezintă o intervenție proporțională și justificată, în acord cu standardele europene și cu obligațiile internaționale ale României.

Iar **datele științifice arată că o astfel de măsură poate avea rezultate concrete.** O meta-analiză internațională a evidențiat o **reducere de aproximativ 30% a expunerii copiilor la fumul de tutun în autovehicule** asociată introducerii unor astfel de interdicții.[6]

Protejarea copiilor de efectele fumatului pasiv nu este o opțiune, ci o responsabilitate a statului. România nu poate rămâne în urmă atunci când este vorba despre sănătatea generațiilor viitoare.

---

[6] Radó, M. K. et al. (2021). *Effect of smoke-free policies in outdoor areas and private places on children's tobacco smoke exposure and respiratory health: a systematic review and meta-analysis.* The Lancet Public Health, 6(8), e566–e578. https://doi.org/10.1016/S2468-2667(21)00097-9

Propunere legislativă pentru modificarea şi completarea unor acte normative pentru prevenirea şi combaterea efectelor consumului produselor din tutun

Nr crt.	Legea nr.349/2002	Propunerea legislativă	Motivare/Obs.
1	Art. 1 Prezenta lege stabileşte unele măsuri privind prevenirea şi combaterea consumului produselor din tutun, prin interzicerea completă a fumatului în toate spaţiile publice închise, în spaţiile închise de la locul de muncă şi în locurile de joacă pentru copii, prin desfăşurarea de campanii de informare şi educare a populaţiei, având ca scop protejarea sănătăţii persoanelor fumătoare şi nefumătoare de efectele dăunătoare ale fumatului, prevenirea răspândirii fumatului în rândul minorilor şi asigurarea unui nivel adecvat al calităţii vieţii populaţiei din România.	**Art. 1 se modifică şi va avea următorul cuprins:** "Prezenta lege stabileşte unele măsuri privind prevenirea şi combaterea consumului produselor din tutun, prin interzicerea completă a fumatului în toate spaţiile publice închise, **în autovehicule în situaţia în care în interiorul acestora se află persoane cu vârsta sub 18 ani sau femei însărcinate**, în spaţiile închise de la locul de muncă şi în locurile de joacă pentru copii, prin desfăşurarea de campanii de informare şi educare a populaţiei, având ca scop protejarea sănătăţii persoanelor fumătoare şi nefumătoare de efectele dăunătoare ale fumatului, prevenirea răspândirii fumatului în rândul minorilor şi asigurarea unui nivel adecvat al calităţii vieţii populaţiei din România."	Cadrul legislativ actual, stabilit prin Legea nr. 349/2002, nu reglementează în mod suficient expunerea la fumul de tutun în spaţii restrânse precum autovehiculele, în special în situaţiile în care sunt prezente persoane vulnerabile, precum minorii sau femeile însărcinate. Datele ştiinţifice şi epidemiologice confirmă în mod constant că fumatul pasiv reprezintă un factor major de risc pentru sănătatea publică. Conform Organizaţiei Mondiale a Sănătăţii, nu există un nivel sigur de expunere la fumul de tutun, iar efectele acestuia sunt deosebit de grave în cazul copiilor şi al femeilor însărcinate. Autovehiculele reprezintă spaţii închise de dimensiuni reduse, în care concentraţia substanţelor toxice din fumul de tutun poate atinge niveluri de până la 5–10 ori mai mari decât în alte spaţii interioare, chiar şi în condiţii de aerisire. În acest context, lipsa unei reglementări exprese privind interzicerea fumatului în autovehicule în prezenţa

			minorilor şi a femeilor însărcinate reprezintă o lacună legislativă. Totodată, protecția minorilor reprezintă o obligație legală a statului, derivată inclusiv din Convenția ONU privind drepturile copilului, care consacră dreptul acestora la un mediu sănătos. **Prezenta propunere are la bază o aliniere a legislației naționale la standardele deja existente în Uniunea Europeană.**
2		**La Art. 2, după litera (n^3), se introduce o nouă literă, lit. n^4), următorul cuprins:** **"n^4) prin autovehicul se înţelege orice vehicul echipat cu motor de propulsie, utilizat în mod obişnuit pentru transportul persoanelor sau mărfurilor pe drum ori pentru tractarea, pe drum, a vehiculelor utilizate pentru transportul persoanelor sau mărfurilor."**	
3	**Art. 3.** 1) Se interzice fumatul în toate spaţiile publice închise, spaţiile închise de la locul de muncă, mijloacele de transport în comun, locurile de joacă pentru copii. De la prezentele prevederi fac excepţie spaţiile de deţinere în care sunt cazate persoanele private de libertate.	**Articolul 3 alin. (1) se modifică şi va avea următorul cuprins:** "Se interzice fumatul în toate spaţiile publice închise, spaţiile închise de la locul de muncă, mijloacele de transport în comun, locurile de joacă pentru copii, **precum şi în autovehiculele aflate în circulație, oprite sau staționate în situația în care în interiorul acestora se află persoane cu vârsta sub 18 ani sau femei însărcinate.** De la	

		prezentele prevederi fac excepţie spaţiile de deţinere în care sunt cazate persoanele private de libertate."	
4	**Art. 3. -** 1^2) În spaţiile prevăzute la art. 2 lit. n^1) este interzisă inclusiv utilizarea ţigaretei electronice.	**Articolul 3 alin. (1^2) se modifică şi va avea următorul cuprins:** "În spaţiile prevăzute la art. 2 lit. n^1) **şi n^4)** este interzisă inclusiv utilizarea ţigaretei electronice."	

	Ordonanţa de urgenţă nr. 195/2002 privind circulaţia pe drumurile publice	**Propunerea legislativă**	**Motivare/Obs.**
5		**La Articolul 36, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alin.** (4) cu următorul cuprins: **"(4) Conducătorilor autovehiculelor şi pasagerilor li se interzice fumatul în autovehiculele aflate în circulaţie, oprite sau staţionate, în situaţia în care în interiorul acestora se află persoane cu vârsta sub 18 ani sau femei însărcinate."**	Modificarea este necesară pentru întărirea cadrului legal şi asigurarea unui mecanism eficient de aplicare a noilor prevederi privind protecţia sănătăţii publice, în scopul protejării persoanelor vulnerabile.

6		**La articolul 99 alin. (1), după punctul 18 se adaugă un nou punct, pct. 19,** cu următorul cuprins: **"19. nerespectarea dispoziţiilor art. 36 alin. (4)."**	Noile contravenţii sunt necesare pentru a descuraja comportamentele nocive şi pentru a creşte nivelul de respectare a legii.
7		**La articolul 108 alin. (1) lit. (b), după punctul 11 se adaugă un nou punct, pct. 12,** cu următorul cuprins: **"12. nerespectarea dispoziţiilor art. 36 alin. (4)."**	Introducerea unor noi contravenţii are rolul de a asigura un cadru eficient de conformare, prin mecanisme de conştientizare şi sancţionare a comportamentelor care contravin normelor legale.

Tabel de semnături
LEGE

pentru modificarea şi completarea unor acte normative pentru prevenirea şi combaterea efectelor consumului produselor din tutun

Nr. crt.	Nume și prenume	Partid	Semnătura
	DOBRA ELENA ADELINA	USR	
	MINDRU CĂTĂLIN-EMIL	USR	
	ŞIPOŞ SERIN	USR	
	DARĂU AMBROZIE-IRINEU	USR	
	SPATARU SIMONA	USR	
	Bodra Manuş	USR	
	BOCHILEANU GEORGE-CĂTĂLIN	USR	
	ANGHEL RĂZVAN-PAUL	USR	
	STREINU-CERCEL ADRIAN	PSD	
	Orban Carmen	PSD	
	BICĂ ANDRA	PSD	
	Anisie Monica Cristina	PNL	
	MARIA-GABRIELA HORGA	PNL	
	COTEŢ MIHAI	PNL	
	KONDOR ÁGOTA	UDMR	
	Fejer Gerli Ida	UDMR	
	ANTAL FÓRÁNT	UDMR/RMDSZ	
	Stoicu Victoria	neafiliat	
	CIBU DEACONU RUXANDRA	USR	
	Mircescu Narcis	USR	
	CRISTIAN GHINEA	USR	

Nr. crt.	Nume și prenume	Partid	Semnătura
	Stefanache Gheorghe	PNL	
	CUȘNIR RODICA	PSD	
	NICULA MIRCEA CRISTIAN	PSD	
	MĂRGINEAN LUCIAN	PSD	
	ȚEPELUȘ LAURENȚIU CRISTINEL	PSD	
	STROE FELIX	P.S.D	
	HUMELNICU MARIUS	PSD	
	PETREA DORIN SILVIU	PNL	
	Bovtun Ștefan	PNL	
	PEȚU ADRIAN	PNL	
	GRAUR CĂTĂLIN	PSD	
	Diana Stoica	USR	
	CÎMPEAN OVIDIU	PNL	
	MURARU Alexandru	PNL	
	MOȘ ARINA	PNL	
	NĂCUȚĂ SORIN	PNL	
	GIMĂ GEORGE	USR	
	GHEORGHIU ANDREI	USR	
	CORINA ATANASIU	USR	
	ȘENDROIU VLAD-IOAN	USR	
	Rodeanu Bogdan	USR	
	BULAI IULIAN	USR	
	WIENER ADRIAN	USR	

Tabel de semnături

LEGE

pentru modificarea şi completarea unor acte normative pentru prevenirea şi combaterea efectelor consumului produselor din tutun

Nr. crt.	Nume și prenume	Partid	Semnătura
	CRISTIAN BRIAN	USR	
	Orna Octavian	PNL	
	ECHERT ADRIAN	USR	
	Badea Mihai Alexandru	USR	
	Kaluca Turcan	[illegible]	
	VASS LEVENTE	UDMR	

Tabel de semnături

LEGE

pentru modificarea şi completarea unor acte normative pentru prevenirea şi combaterea efectelor consumului produselor din tutun

Nr. crt.	Nume şi prenume	Partid	Semnătura
	Emanuel Ungureanu	USR	
	VĂDUVA DUMITRU	USR	
	RIGMAN CIPRIAN	USR	
	PLUSAR ANDREI	USR	
	BULEARCĂ FELIX	USR	
	Florescu George	USR	
	ALECSANDRU MARIUS-NICOLAE	USR	
	Parascivescu Ovidiu	USR	